

Rok 2013

Celospoločenské udalosti

V roku 2013 sme svoje kroky opäť namierili k volebným urnám. V mesiaci november sa konali voľby do vyšších územných celkov, volili sme teda krajských poslancov a županov.

Ľudnosť

Počet obyvateľov v našej obci, k 31.12.2012, bol 2650.

Tabuľka narodených detí

Narodené deti	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Spolu	23	14	37
Majoritné obyvateľstvo	10	9	19
Rómske obyvateľstvo	13	5	18

V roku 2013 bolo uzavretých 25 manželstiev, z toho bolo 13 manželstiev z majoritného obyvateľstva a 12 manželstiev z rómskeho obyvateľstva.

Manželstvá	Pôvod novomanželov		
	Obaja z Jakubian	Ženích z Jakubian	Nevesta z Jakubian
Majoritné obyvateľstvo	2	9	2
Rómske obyvateľstvo	6	3	3

Zmeny v stave obyvateľstva

Obyvateľstvo	Prihlásení	Odhlásení	Úmrtia
Majoritné	27	22	15
Rómske	9	6	2
Celkom	36	28	17

Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2013 predstavoval 73 obyvateľov, úbytok 45 obyvateľov. V tomto roku počet obyvateľov v našej obci stúpol o 28 osôb, teda na 2678 obyvateľov. U rómskeho obyvateľstva bol zaznamenaný nárast o 19 osôb. Celkom stúpol počet rómskych obyvateľov na 974 osôb.

Hospodárenie v obci

V letných mesiacoch začali opravy opлотenia cintorína. Bol postavený nový múrik a vymenené opлотenie. Cintorín bol rozšírený navážaním hliny smerom k hrádzi pri potoku Jakubianka.

Obec Jakubany dostala od vlády SR finančnú podporu pri riešení kritického stavu miestnych komunikácií vo výške 9 200, - eur. Zmluvu uzavrela obec s firmou JUNO DS, s r.o. zo Starej Ľubovne a menovaná firma položila na miestne komunikácie asfaltový betón. Obec pridala v rámci rozvojového programu ešte 20 000,- eur, čo umožnilo aj úpravu vedľajších komunikácií, ktoré sa napájajú na hlavnú cestu.

Renovácia kamennej pece

V predchádzajúcich rokoch boli uskutočnené mnohé práce pri očistení a obnove vysokej drevouhoľnej pece a pri vybudovaní prístrešku a oddychovej zóny. Ďalšie rekonštrukčné práce boli dobudované v tomto roku.

Neoddeliteľnou súčasťou vysokej pece počas jej prevádzky bolo mlynské koleso, ktoré poháňalo dúchadlo pri ohnisku. S pomocou šikovných stolárov sa podarilo vyhotoviť veľké mlynské koleso s veľkosťou 3,2 m, ktoré si vyžadovalo pevné osadenie. To bolo dosiahnuté zabetónovaním základu pod celý priestor kolesa a na dodatočné zabezpečenie výkyvu bola použitá vzdialenejšia päťka smerujúca do stredu vysokej pece, kde sa nachádza otvor ohniska. Tu bola pripojená ojka, na konci ktorej bol vytvorený náznak ozubeného kolesa. Atmosféru pripomínajúcu fungovanie železiarne a celých hámrov po odstránení zeminy z protiľahlého kopca dotvárajú zachované zvyšky čierneho dreveného uhlia, ktoré zároveň s okolitým prostredím, porastom a hlinou naznačujú proces jeho výroby. Ďalším cieľom a jedným z východiskových bodov celého projektu bolo vytvorenie miesta určeného na oddych, relax a čerpanie síl z okolitej prírody v spojení s oboznámením sa s historickou stavbou. K tomu bolo potrebné vytvoriť vo vybudovanom prístrešku lavice a stoly. Nakoľko prístrešok bol vybudovaný v tvare šípky, stoly a lavice boli vytvorené po jeho stranách a jednou stranou boli spojené do tvaru písmena V, aby bolo z každej pozície vidieť na vysokú pec.

Nasledujúcim krokom bolo vyspravenie a vyškárovanie chodníkov vedúcich od prístrešku k vysokej peci a kolesu, ako aj na opačnú stranu k ohnisku a ceste, kde boli vbudované aj kamenné schody. Odvod dažďovej vody z príľahlých svahov obklopujúcich vysokú pec bol vyriešený vykopaním odvodňovacieho kanálika naprieč celým územím. Na jeho preklenutie boli vyrobené dva drevené mostíky, jeden na konci chodníka vedúceho k svahu a druhý s opлотením na začiatku areálu. Pri chodníku, vedúcom k vysokej peci, boli na oboch jeho stranách vytvorené drevené lavičky. Informačná tabuľa, ktorá bola pôvodne plánovaná k vysokej peci, bola nakoniec inštalovaná v centre prístrešku, aby bola lepšie chránená pred poveternostnými vplyvmi. Na nej sa návštevníci dočítajú nielen o histórii tejto vysokej pece, ale aj o jej rekonštrukcii. Už počas rekonštrukcie bol zaznamenaný nárast počtu návštevníkov a jej obdivovateľov, a to nielen domácich, ale aj z okolitých dedín a miest.

Prínosom pre obec je aj vyznačenie cyklistického chodníka. Zaujímavým faktom bolo aj zistenie, že vysoká pec je stredobodom záujmu ľudí zaoberajúcich sa športom (geocaching), ktorí si návštevu pece určili ako jednu zo zastávok svojich turistických ciest. Veľký dojem zanechala aj návšteva predstaviteľov Banického spolku Spiš, ktorí boli z rekonštrukcie vysokej pece veľmi nadšení a poskytli niektoré vzácne materiály a podklady. Nielen osoby, ktoré sa zaoberajú študovaním hutníckych a železiarskych lokalít, ale aj náhodní turisti sú ohromení majestátnou stavbou uprostred lesa. Ciele projektu sa jeho autorovi a realizátorovi, Mgr. Jozefovi Michňovi podarilo naplniť aj vďaka Nadácii SPP. Bolo tu vybudované miesto

na oddych a voľné chvíle v jakubianskych lesoch, pri jedinečnej historickej hutníckej pamiatke.

Školstvo

Po uplynulých rokoch rekonštrukcií a projektov zameraných na modernizáciu vyučovania prichádzajú roky stabilizácie, ale predovšetkým pokračovania v nastúpených trendoch, teraz vo vynovených a vylepšených podmienkach.

V klasických triedach bola reforma ukončená v roku 2012, v špeciálnych triedach reformy pokračovali aj v tomto roku.

Aj v tomto školskom roku získavali žiaci našej školy ocenenia na rôznych súťažiach. V okresnom kole Matematickej olympiády zvíťazil žiak piateho ročníka Slavomír Štucka. V Olympiáde z anglického jazyka v okresnom kole zvíťazil Gabriel Mikuláš Hlinka a deviatak Jozef Bučko si v Geografickej olympiáde vybojoval tretie miesto.

Maslenica, jeden z najobľúbenejších sviatkov ruského národa. Je to jarný sviatok pred „Veľkým pôstom“, keď sa ľudia lúčia nielen so zimou, ale sa aj navzájom navštevujú, zabávajú a hostia. Tento sviatok si našiel svoje miesto i na Slovensku, konkrétne v našom okrese v meste Podolíne, kde sa stal obľúbeným medzi žiakmi základnej školy, mládežou a dospelými, ktorí sa učia ruský jazyk. Dňa 12. februára 2013 sa v Podolíni uskutočnila prehliadka kultúrnych programov v ruskom jazyku pre žiakov základných a stredných škôl. Na tejto prehliadke sa zúčastnili aj žiaci z našej školy. Nikola Mačugová zo 7. A si pripravila prednes básne a Anna Barlíková a Simona Koršňáková, žiačky 9. A, nacvičili spev v ruskom jazyku. Svojím programom zaujali divákov, patrili medzi najlepších a boli ocenené darčekom a pamätným listom.

Svoj talent predviedli aj speváci na rôznych speváckych súťažiach ako napríklad Vrbová píšťalka, kde Mirka Dzijaková a Andrea Haladejová zvíťazili vo svojich kategóriách alebo v celoslovenskej súťažnej prehliadke Spevy môjho rodu, kde našu školu a obec reprezentovali Andrea Haladejová a Dávid Val'ko.

Obrovský úspech sa podaril žiačkam našej školy, ktoré sa prebojovali až na Majstrovstvá Slovenskej republiky vo florbale, ktoré sa uskutočnili 13. a 14. mája v Trenčíne. Florbal sa stáva jedným z najpopulárnejších športov a v tomto roku sa do súťaže zapojilo viac ako 400 škôl a asi 6000 žiakov. Cesta našich dievčat bola ťažká a zložitá. Dievčatá pod vedením učiteľa PaedDr. Michala Hanečáka museli postupne zvíťaziť na okresnej, neskôr na regionálnej a nakoniec na krajskej súťaži. V Trenčíne síce v prvom zápase s hokejovými Piešťanmi prehrali 0:2, ale v ďalšom zápase s Bratislavou vyhrali 1:0. Naším florbalistkám sa nakoniec podarilo postúpiť medzi štyri najlepšie družstvá Slovenska. Ich konečným umiestnením bolo 4. miesto, ale svojím sympatickým vystupovaním a jednotným športovým oblečením sa výrazne odlišovali od ostatných družstiev a dostali ocenenie najsympatickejšie družstvo celých majstrovstiev. Za sebou nechali žiačky zo športových tried z Bratislavy Piešťan, Topoľčian a iných veľkých miest.

V uplynulých rokoch škola pravidelne organizovala program na Deň matiek a oslavy dňa detí. V tomto roku bol Deň detí, Deň matiek a Deň otcov spojený do jednej akcie, ktorá dostala názov Deň školy a rodiny. Táto akcia sa uskutočnila v nedeľu 26. mája 2013 v areáli školy.

V dňoch 10. – 11. októbra naši žiaci spolu s učiteľmi reprezentovali našu školu a obec na slávnostnej recepcii Čínskej republiky v Bratislave. Žiaci z folklórneho súboru Kečera v zložení: Veronika Dufalová, Andrea Haladejová, Dávid Val'ko, František Rybovič, Radoslav Štucka, zaspievali a zatancovali rázovité jakubianske piesne a zožali obrovský úspech. Spreádzali ich riaditeľ školy PhDr. Ladislav Žilecký, zástupkyňa riaditeľa školy PhDr. Nadežda Gregová a Eva Fáberová, ktorá vedie detskú skupinu Kečera.

6. decembra sa uskutočnila zaujímavá športová akcia nazvaná Mikulášsky beh. Za krásneho zimného počasia a v príjemnej predvianočnej atmosfére súťažilo viac ako 200 žiakov našej školy. Súťažilo sa v siedmich kategóriách. Každý účastník dostal tričko a občerstvil sa čajom a gulášom. Prví traja v každej kategórii boli ocenení.

Kultúra

13. januára sa konala súťaž psích záprahov. Pri tejto príležitosti vystúpila mládežnícka časť skupiny Kečera so spevmi.

26. apríla sa uskutočnila regionálna súťažná prehliadka Spevy môjho rodu. Zúčastnili sa na nej Jozef Mačuga a Marek Mačuga za rodiny, Katarína Dufalová, Mária Smreková a Lucia Pribišová. Všetci súťažiaci postúpili na celoslovenské kolo tejto súťaže.

18. mája sa konala súťaž Makovická struna v Šarišskom Jastrabí. Katarína Dufalová, Mária Smreková, ktoré sa na tejto súťaži zúčastnili, postúpili na celoslovenské kolo.

Celoslovenské kolo Makovickej struny sa konalo 30. novembra v Bardejove.

25. mája sa vo Svidníku konal prvý Rusínsky festival, na ktorom súbor Kečera vystúpil s piesňami. V hľadisku bol prítomný aj prezident SR Ivan Gašparovič.

Na Zamagurských slávnostiach, 26. mája, vystúpila folklórna skupina Kečera s pásmom „Svadba“.

Mužská skupina vystúpila so spevmi v Kamienke 2. júna, na prehliadke „Holose, holose“.

23. júna obec Jakubany s podporou Úradu vlády SR pripravila tradičnú folklórnu slávnosť Na švatoho Jana. Do tohoročného programu boli zaradení: Folklórny súbor Vrchovina zo Starej Ľubovne, Detská folklórna skupina Havrančatá z Ľutiny, Folklórny súbor Hrabina z Myslavy, kde ako starosta pôsobí jakubiansky rodák JUDr. Ján Gabštúr, dievčatá zo Šambrona, domáca Folklórna skupina Kečera a ľudová rozprávačka Erža – Jolana Lacková. Na záver osláv bola ľudová veselica s hudobnými skupinami Domino a Medium.

6. júla na festivale vo Východnej vystúpili naše ženy v bloku „Od vrkoča po čepiec“, ukončené tancom „Kolesom“.

11. augusta sa vo Vyšných Ružbachoch konali miestne slávnosti, kde vystúpila naša skupina so spevmi.

V obci Krivany boli naši súboristi už viackrát, ale tento rok bol výnimočný. V obci si pripomenuli 20. výročie konania miestneho festivalu. Slovenský etnograf p. Lazorík, pochádzajúci z tejto obce, veľmi túžil vidieť autentický folklór našej obce. Na festivale, ktorý sa konal 17. augusta, sa naša skupina predviedla s pásmami „Hrabačky“ a „Svadba“.

25. augusta sa konal 2. Rusínsky festival obce Bajerovce. Na tomto festivale vystúpili členovia našej folklórnej skupiny s pásmom „Hrabačky“ a so spevmi.

8. decembra sa uskutočnila už tradičná prehliadka duchovnej piesne v Starej Ľubovni.

Cirkev

Po ôsmich rokoch od dokončenia Domu nádeje bolo potrebné vykonať niektoré rekonštrukčné opravy. Tie boli vykonané v letných mesiacoch. Išlo o opravy vonkajšej rampy a vonkajších schodov na zadnej ulici, ktoré boli rozbité. Zároveň boli upravené chodníky, kde bola použitá kvalitnejšia dlažba. Remeselníci upravili aj vnútrajšok Domu nádeje, aby manipulácia s telesnými pozostatkami nebožtíkov, keď sa truhla presúva z chladiarenského zariadenia do obradnej siene, bola praktickejšia.

Správcom našej farnosti je aj naďalej o. Pavol Vaľko a pomáhajú mu kaplán o. Vladislav Marčák a o. Ján Mindáš zo Starej Ľubovne.

Urbárska spoločnosť

Proti vyhláseniu Chráneného vtáčieho územia podali členovia spoločnosti sťažnosť na Generálnu prokuratúru, ministerstvu pôdohospodárstva i predsedovi vlády SR. Výsledok ich však nepotešil. Všetko je v súlade so zákonom.

4. 3. 2013 sa na Mestskom úrade v Levoči uskutočnilo stretnutie vlastníkov lesov zasiahnutých chráneným vtáčím územím s poslancami Národnej rady SR, ktorí prisľúbili v uvedenej veci pomoc. Navrhli podať podnet na protiústavnosť uvedenej Vyhlášky, prípadne spustiť petíciu za zrušenie Chráneného vtáčieho územia.

Aj v tomto roku, tak ako v predchádzajúcich rokoch, bola činnosť zameraná hlavne na spracovanie stojatej a ležatej kalamity. Pri ochrane porastov proti podkôrnemu hmyzu bol použitý letecký postrek v spolupráci s VLAM Kežmarok a svoju úlohu zohrávajú aj efektívne rozmiestnené lapače. Priebežne sú opravované lesné cesty, zväžnice a priepusty z dôvodu prístupu k jednotlivým porastom.

Na súdoch aj naďalej pokračujú pojednávania s niektorými členmi správnej rady a živnostníkmi ohľadom vykonštruovaného útoku na verejného činiteľa.

Šport

Nelichotivé umiestnenie v jesennej časti futbalovej sezóny 2012/2013, keď naši futbalisti hrali v 6. lige Šariš, všetkých veľmi mrzelo. Počas zimnej prípravy preto došlo k niektorým zmenám. Prvou zmenou bola zmena trénera. Novým trénerom sa stal Jozef Regrút a jeho asistentmi Ladislav Bučko a Štefan Rybovič. Zároveň sa podarilo posilniť mužstvo hráčmi, ktorí prišli na hosťovanie z iných obcí nášho okresu. V jarnej časti tejto sezóny sa hráčom lepšie darilo v domácich stretnutiach, ale ich postavenie v tabuľke sa nezlepšilo. V jarnej časti získali len 10 bodov, celkove 14, a to na udržanie v 6. lige nestačilo. Po ročnom účinkovaní v 6. lige Šariš sa vrátili späť do okresnej súťaže.

V jesennej časti sezóny 2013/2014 skončili naši futbalisti na druhom mieste za mužstvom z Čirča.

Siedmy ročník furmanskej súťaže Jakubianska uzda sa konal 15. septembra 2013 v areáli Michňov dvor. Na súťaži sa zúčastnilo 12 furmanov a víťazom sa stal po dvoch rokoch Michal Raškevič z Kamienky. Zástupca z Jakubian obsadil siedme miesto. V príjemnom slnečnom počasí si súťaž pozrelo 900 divákov.

V spolupráci s obecným úradom a základnou školou v septembri 2013 vznikol stolnotenisový oddiel TJ Sokol Jakubany. Dôvodom na jeho vznik bol veľký záujem o túto hru vo všetkých vekových kategóriách. Svoje skúsenosti si chceli hráči overiť v priamej konfrontácii s inými družstvami, a preto sa prihlásili do 6. ligy mužov – oblasť Podtatranská v ročníku 2013/2014. V tejto oblasti boli vytvorené dve skupiny, východ a západ. V každej skupine bolo po osem družstiev. Do finálovej skupiny postupujú prví štyria z každej skupiny o postup do 5. ligy. Družstvá v skupinách na piatom a ôsmom mieste postúpia do skupiny o umiestnenie. Do konca kalendárneho roka nebola súťaž ukončená.

Počasie

Zima bola mimoriadne dlhá a chladná s veľkým množstvom snehu. Veľká noc bola skoro, na prelome mesiacov marec a apríl a bola zasnežená. Mesiac apríl bol však mimoriadne teplý. Známy slovenský klimatológ uviedol, že rozdiel medzi najnižšou a najvyššou teplotou v mesiaci apríl bol 50°C, svojím spôsobom sme zo zimy prešli priamo do leta. Aj keď

mesiace máj a jún boli pomerne bohaté na zrážky, prišlo po nich mimoriadne teplé a suché leto, keď teploty boli vysoké a mali sme tropické dni a noci.

Jeseň bola pomerne suchá a prvý sneh prišiel na Katarínu, teda 25. novembra. Hoci aj na sviatok Mikuláša bolo veľmi chladno a mrazivo s výdatným snežením, potom prišlo opäť oteplenie a teploty sa až do januára udržiavali vysoko nad nulou. Vianoce a Nový rok boli bez snehu a mimoriadne teplé.